

59. NÖVÉNYVÉDELMI TUDOMÁNYOS NAPOK

Szerkesztők

**HORVÁTH JÓZSEF
HALTRICH ATTILA
MOLNÁR JÁNOS**

**Budapest
2013. február 19-20.**

Szerkesztőbizottság

Tóth Miklós¹
Horváth József²
Haltrich Attila³
Molnár János⁴
Varga Ákos⁵

¹MTA Agrártudományok Osztálya, Növényvédelmi Bizottság elnöke

²Magyar Növényvédelmi Társaság elnöke

³Magyar Növényvédelmi Társaság titkára

⁴Magyar Növényvédelmi Társaság elnökének tanácsadója

⁵Magyar Növényvédelmi Társaság informatikai szakértője

Lektori Bizottság

Agrozoológia: Péntes Béla, Vének Gábor
Növénykórtan: Nagy Géza, Petrőczy Marietta
Gyomnövények, gyomirtás: Kazinczi Gabriella, Dancza István

ISSN 0231 2956

Felelős kiadó: Horváth József

Magyar Növényvédelmi Társaság

Az összefoglalók szövegéért tartalmi és nyelvhelyességi szempontból a szerzők felelnek.

ENDOFITA GOMBÁK FELMÉRÉSE ÜVEGHÁZBAN ÉS SZABADFÖLDÖN NEVELT PAPRIKA NÖVÉNYEKBEN

HALÁSZ KRISZTIÁN, NEDA HADDADDERAFSHI, BORBÉLY CSABA,
BÄRNKOPF ANDRÁS, HERPAI GABRIELLA, LUKÁCS NOÉMI

Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Kar, Budapest

Endofita baktériumok és gombák gyakorlatilag minden természetes és termesztett növényállomány egyedeiben élnek. Egyes endofita fajok felhasználhatók a növény stressztűrésének fokozására, mások opportunisztikus patogénként viselkedhetnek, s felszaporodhatnak a nem cserélt vagy nem sterilizált mesterséges tápközegekben. A paprika endofitáira vonatkozó irodalmi adat rendkívül kevés, ugyanakkor nemesítői, termesztői és élelmiszerbiztonsági szempontból szükség van ezen ismeretekre, s ez teremti meg a későbbi alapkutatások bázisát is. Alapkutatási szempontból elsődleges a növénybe történő bejutás, a fajösszetétel és mennyiség szabályozásának kérdése, és a kiváltott védekezési válaszok azonosítása. Jelen munkánkban két hibrid étkezési paprika szabadföldi és üvegházi állományában vizsgáltuk a fonális endofita gombák elterjedését, összehasonlítva az egyes szervekből izolálható telepgyakoriságot.

A kísérleti növényeket a BCE Soroksári Kísérleti Üzem és Tangazdaság Zöldségtermesztési Ágazatában nevelték üzemi körülmények között. A palántanevelést követően a paprikákat részben közetgyapotba, üvegházba ültették ki, részben szabadföldre. A mintavétel a tenyészdőszak folyamán négy alkalommal történt, Hó F1 és Kárpia F1 fajták gyöker, szár, fiatal és idős levél, terméskocsány, fiatal és idős termésfal, illetve mag szervekből, a növény fejlettségétől függően. Felszíni sterilizálást (1 perc 70% etanol, 10 perc 1% hipoklorit, 1 perc 70% etanol) követően 1g/l kloramfenikollal kiegészített burgonya dextróz agar táptalajra helyezve a szövetdarabokat, a kifejlődő gombatelepeket izoláltuk, monospórástítottuk, illetve monohifásítottuk, majd morfológiai csoportokat különítettünk el. Eredményeink azt mutatják, hogy az idős szövetek kolonizációs rátája rendszerint meghaladja a fiatal szövetekét. A szabadföldön fejlődött egyedek endofita gyakorisága is jelentősen magasabb volt, esetenként kétszerese, háromszorosa is az üvegházi paprikákénál. A Hó F1 és Kárpia F1 hibridek kolonizáltságában nem tapasztaltunk jelentős eltérést, egyedül az idős terméseket tekintve találtunk a Hó F1 fajta esetében szignifikánsan magasabb értéket. Az kimutatott morfológiai gombacsoportok száma meghaladja a 60-at. Az üvegházból és szabadföldről izolált gombacsoportok között van átfedés, így például *Alternaria*-szerű gombákat mindkét esetben találtunk. Bizonyos típusokat kizárólag üvegházból, másokat csak szabadföldről mutattunk ki.

Kutatásaink az OTKA K 101716 pályázat támogatásával valósultak meg.